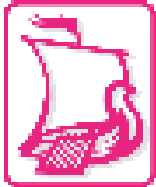

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРІЗДНІРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

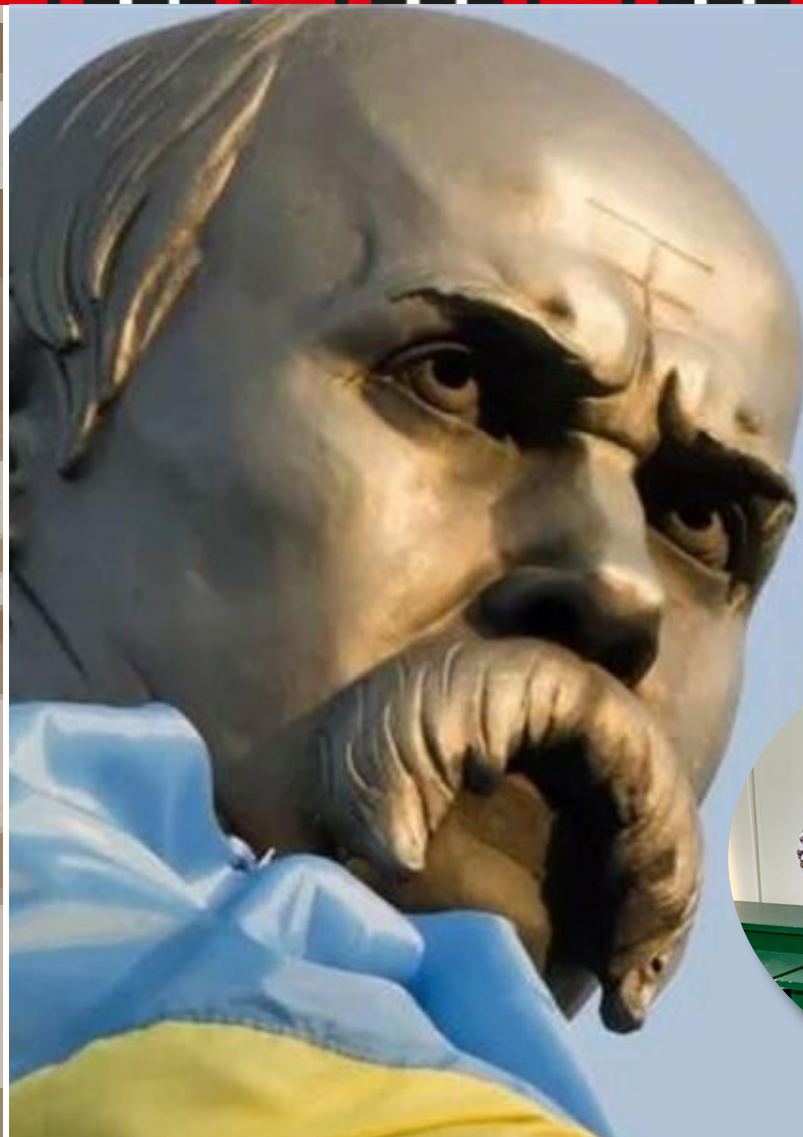
ВИХОДИТЬ 3 ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2023 рік

№ 03(376)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ТУМ і Шевченкові дні

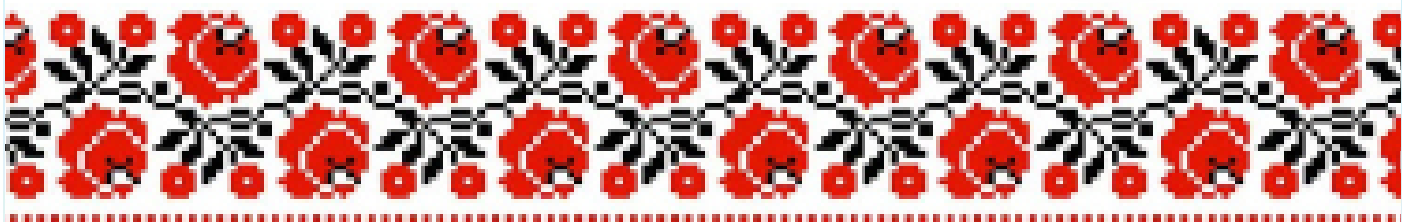
Українська громада в південно-західній Флориді мала велику
приємність побути на відзначенні 209-роковин геніального Поета
України — Тараса Шевченка.

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс.

Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», НТУ «Дніпровська політехніка»

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції
а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fideliskukhons@gmail.com

У США: Bahriany Foundation, Inc. 19669
Vil- la Rosa Loop, Fort Myers,
FL 33967, USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V.
Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J.
07069, USA;

У Румунії : Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7.
Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea
Ro- mania;

У Бразилії: Спільні плани Wira Selanski,
Rua General Glicer- io, 400 apt.701,
22245-120

Rio de Jameiro, RJ
Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18V,
Lod, Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 –
100 Bielsk Podlaski, Polska

У США: Raisa Chejlyk.
4000 S. Biscayne Dr. #213
North Port, FL. 34287.

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі

[facebook.com/borysteninfo](https://www.facebook.com/borysteninfo)

Верстка/дизайн
журнал *“CatArt”*

Видавець ФОП
Озеров Г.В.
м.Харків, вул.

Університетська, 3/9
Свідоцтво про державну

реєстрацію
№ 818604 від
2.03.2000

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:

1500 примірників

ДОРОГІ ДОБРОЧИНЦІ!

В Україні триває найжорстокіша з часів Другої Світової війни. Безжальний московський ворог прагне знищити українську націю. А тому найбільш важливим нині є допомога Збройним Силам України і потерпілим від агресії Моксель-Московії. Наш земний уклін Товариству Української мови в США за чергову княжу пожертву для потребуючих в Україні.

Сердечно дякуємо **родині Василя та Ольги Карпенко (Монроє, МІ.), Олександрю Власенку (North Port, FL.)**, які зафундували кошти на продукти для наших захисників. Ці добродії так само жертвовно сягнули кишень для потреб сиріт у Дніпрі. Низький уклін за жертвовність на пресовий фонд «Бористену» **добродію Василю Стану (Boston, MA.) та добродійці Лідії Таращук (Royal Oak, MI.)**.

Ми щиро вдячні Вам за цікавість історичною Батьківщиною.

Правдиво бажаємо Вам усіляких гараздів та гарного самопочуття!

Влас. Інформ.

----- Зміст -----

Стор.1 Адреси доброти
Стор.2 Вірні Богу і Україні: про діяльність пластунів з Дніпра
Стор.3-4 У Дніпровській школі виховують патріотів та працює унікальний музей
Стор.5-6 «Шевченко – Дух Прометей!»
Стор.7-8 Російський підрив української історії, мови та культури яких українські вчені в Україні і в діаспорі часто недобачають і часто використовують в своїй літературі

Стор.9 Просвітяни Відзначили 209 Роковини Шевченка
Стор.10-11 Культурний фронт
Стор.12 Колонка редактор
Стор.13 Кросвод від “Бористену”
Стор.14-16 Гідність, здобутки, міць і туга українця Олексія Коновала
Стор.17 З редакторської пошти
Стор.18 Місія Американців проти російського імперіалізму
Стор.19 Пам’ятнику Олесею Гончару у Дніпрі бути
Стор.20-25 “Наша церква”

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті
borysten.com.ua

"Актуально"

ВІРНІ БОГУ І УКРАЇНІ: ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ПЛАСТУНІВ З ДНІПРА

Патріотичні, щирі та віддані країні. Вони вимушені були тікати з України, а повернулись з приходом Незалежності. Національна скаутська організація України Пласт є і у Дніпрі.

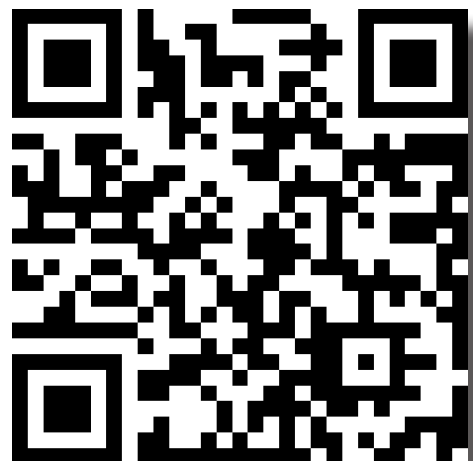

Історично так склалось, що створений Пласт був у 1911 році невдовзі після заснування скаутського руху Робертом Бейден-Пауелом в 1907 р., а вже 12 квітня 1912 р., у Львові пластуни склали першу Пластову присягу, Серед засновників організації був син Івана Франка Петро. В основі назви «Пласт» є відповідник англійського «Scout» (розвідник), взятий за прикладом пластунів – козаків-розвідників. У Дніпрі сьогодні є 200 пластунів та 20 виховників. До речі, зазновник Бібліотеки Маккейна у Дніпрі теж пластун.

“Пластуни це українські скаути які вірні богу та Україні, які виховують дітей самодостатніми, самозарадними і саме дітей які люблять свою країну, для неї роблять усе що від них залежить”, – розповідає Ганна. Вона вже багато років у Пласті, є виховником, а її донька Настя теж пластунка.

Як живуть і допомагають ЗСУ дніпровські пластуни – дивіться у нашому сюжеті. Для цього треба відсканувати цей QR-код та перейти за посиланням

“Актуально”

У ДНІПРОВСЬКІЙ ШКОЛІ ВИХОВУЮТЬ ПАТРІОТІВ ТА ПРАЦЮЄ УНІКАЛЬНИЙ МУЗЕЙ

В сучасних реаліях України освітні заклади стали не лише місцем, де навчають, але і волонтерськими хабами та пунктами незламності. Робити добрі справи – це один з основних принципів роботи дніпровської школи № 46. Ут збирають рекордні суми для допомоги Збройним Силами України, а також приділяють увагу патріотичному вихованню.

Допомагали також дітям з важкими хворобами, і, звичайно, пораненим. Тому з 2015, кожної п'ятниці додався військовий госпіталь», – зазначає Олена Міроненко, директорка КЗО СЗШ №46.

«Свідома волонтерська історія нашої шкільної громади розпочалася ще у 2007 році. Спочатку ми допомагали новонародженим у неонатологічному відділенні дитячої лікарні імені проф. Руднева, дітям у дитячих будинках, безпритульним “хвостикам”. Але напрямок волонтерської діяльності змінився у 2014 році з приходом у наш спільний дім війни. Тому децю змінилися акценти – на перший план вийшла допомога військовим: ліки, вода, обереги, смаколики і, навіть, були оптичні. По мірі зміцнення нашої армії наші пріоритети знов змістилися: ми зосередили свою увагу на допомозі дітям “сірої” зони – передавали, насамперед, ті речі, які приносять радість – набори для творчості, книжки, солодкі подарунки, іграшки.

Щорічно певним підсумком добрих справ, зроблених за рік, є великий благодійний проєкт. До дистанційного періоду у школі він складався з благодійного ярмарку та вистави.

«Карантин вніс перші корективи у реалізацію проєкта – ми залишили тільки проведення ярмарку в онлайн-форматі, а повномасштабне вторгнення, на жаль, закріпило цей формат. Результатом цьогорічного ярмарку стали рекордні 100 тис. грн. Хто слідкує за нами в соцмережах, бачили суму в 98 тисяч, але один наш викладач, який не встиг в онлайн-форматі, зробив такий донат і округлив суму. За рішенням нашого парламенту кошти підуть на допомогу військовим та дітям з деокупованих територій», – каже пані Олена.

Патріотизм, любов до української історії та культури у цих стінах – не порожні слова. Тому тут є і своя музейна кімната з раритетними та дуже незвичайними експонатами під назвою «Скарбничка старожитностей». І зараз її місія – патріотичне виховання молоді.

«Наша музейна кімната була урочисто відкрита 14 жовтня 2013 року, і ось уже протягом 10 років ми виховуємо нашу шкільну громаду в національному дусі. Робота нашої шкільної музейної кімнати особливо актуальна у часи повномасштабного вторгнення адже ми знаємо, там, де програє вчитель і священник, саме на цю землю приходять окупанти!» – каже Оксана Сухоніс, викладачка української мови та літератури, керівниця музейної кімнати «Скарбничка старожитностей»

«Нашого цвіту по всьому світу»

«ШЕВЧЕНКО – ДУХ ПРОМЕТЕЯ!»

Українська громада в південно-західній Флориді мала велику приємність побути на відзначенні 209-роковин геніяльного Поета України – Тараса Шевченка. Свято, організоване Громадським Комітетом, відбулося в суботу, 11-ого березня, в Осередку ім.св. Андрія в Норт Порті, Флорида.

Досвяточно прибраної залі з великим портретом Шевченка та світлинами на екрані прибула численна публіка, щоб почути творчість Шевченка у слові та пісні.

«Учітеся, брати мої»-виконують Єва Даніловець, Уляна Пилипенко та Єва Остаповець.

Свято відкрила голова Громадського Комітету Віра Боднарук і згадала, що дух Шевченка витає повсякденно над українським народом і закликає боротися за свою державу, за свої права, за свою незалежність.

Палка поезія Шевченка будила пригноблений, закріпачений український народ у минулому, щоб вони не жили у темряві, а прагнули незалежності, бо тільки «в своїй хаті, своя правда, і сила і воля». Сьогодні, у жорстокій війні з Московією, його слова надихають воїнів України незломною відвагою боротися за свою державу до Перемоги! Ведучий програмою Ігор Раковський тепло привітав учасників програми, між ними недавно прибулих з України, які доповнюють ряди української громади і долучуються до її культурного життя.

Вірш «Учітеся брати мої» гарно виконали недавно прибулі з України діти: Уляна Пилипенко (з Києва, 11/ 2022), Єва Остаповець (Рівненська обл., 11/ 2022) та Єва Даніловець. «До Шевченка» Святослава Караванського з великим почуттям деклямувала Ольга Бабчук. А Громадський хор під умілою диригентурою др. Юрія Шевчука виконав пісні «Зоре моя вечірняя» та «Думи мої».

Спеціальною атракцією вечора був виступ бандуриста Івана Шміла з Чикага та юного скрипаля, 13-річного Андрія Падковського, який прибув з України у жовтні, 2022. Андрій прекрасно виконав разом із бандуристом Шмілом «Мелодію» Мирослава Скорика та соло на скрипці «Ой у лузі червона калина».

А потім полунав прекрасний спів та гра на бандурі Івана Шміла, який чарував слухачів в'язанкою українських пісень. Публіка дякувала йому знову і знову гучними оплесками!

На закінчення програми Громадський хор виконав «Садок вишневий» та «Заповіт», який співали всі присутні. Ведучий Ігор

Раковський, який дуже вміло і цікаво перевів святочну програму подякував всім виконавцям програми та членам Громадського Комітету за організацію успішного вечора в честь Шевченка. Запросив всіх на товариську зустріч при каві та солодкому.

На пам'ять про вечір в честь Шевченка залишилася мистецька програмка, яку виконала Ліда Білоус, де подані імена всіх, хто був причетний до успіху Вечора: Віра Боднарук, голова Гром. Ком., Віктор Лісничий, Нуся Мацілінська, Клара Шпічка, Галя Лісничка, Богдана Пужик, Рома Гуран, Богдан Боднарук, Леся Попель та Катя Стецюк.

*Віра Боднарук, голова
Громадського Комітету,
Норт Порт, Фл. (США)*

“Актуально”

РОСІЙСЬКИЙ ПІДРИВ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ, МОВИ ТА КУЛЬТУРИ ЯКИХ
УКРАЇНСЬКІ ВЧЕНІ В УКРАЇНІ І В ДІЯСПОРІ ЧАСТО НЕДОБАЧАЮТЬ І
ЧАСТО ВИКОРИСТОВУЮТЬ В СВОЇЙ ЛІТЕРАТУРІ

Мене спонукало написати це коли я заглянув у книжку, *Ukraine a History*, Ореста Субтельного. Мені було потрібно перевірити щось з історії, коли я мимохідь взяв з полицки книжку історії Субтельного, відкрив першу сторінку, і що я там бачу?

Перше речення: *“Ukraine means borderland”* (Україна означає прикордонна смуга). Поверх того речення я бачу, що колись я написав олівцем: *“Wrong, a boarder of what, when the name Ukraine came into being no one knew where Europe ended and Asia began. Україна – країна, means homeland.”* Читаю далі на цій першій сторінці і бачу таке: *“... the mighty 2285 – km – long Dnieper (Dnipro in Ukrainian)”*, історик мав би ще пояснити, що *“Dnieper”* є по російському. Тепер я зрозумів чому я в цю книжку ніколи не заглядав, недовіра була виявлена з першої сторінки. Переглядаючи цю книжку далі, я не можу зрозуміти, чому цьому історик надумалося цитувати російських істориків, писати *“Dnieper”* замість *“Dnipro”*, *“Kiev”* замість *“Kyiv”*, *prince* замість *kniaz*...

Росія дуже вміло використовувала наших людей, які працювали на високих посадах, і які, щоб утримати свої місця праці, півсвідомо, робили незначну підрибну роботу мови.

Наприклад, щоб зробити росіянам легше вимовляти деякі слова буквою “Г”, вони робили дрібненькі зміни. Навіть, робили це в англomовних перекладах. Бачимо таке: що Галина пишуть *“Galina”* замість *“Halyna”* чи *“Halina”*, Голуб пишуть *“Golub”* замість *“Holub”*, вулиця Гончара в Києві стала *“Gonchara”*. Звук “Г” застряє росіянам в глотці, то їм допомагали і давали їм звук “Г”. Список перекручених слів можемо ще продовжити далі. Це все стається через те, що коли роблять переклад з української на англійську і навпаки, завжди вживають російську мову як посередник. Англійські слова із звуком “Н” – “Г” які пристосувалися в Українську мову стають такими: *hobby* (гобі) стає *“хобі”*, *have* (гев) стає *“хев”*, *Hemingway* (Гемінгвей) стає *“Хемінгвей”*, *holding* (голдінг) стає *“холдінг”*, і недавно в новинах американський генерал, *“Hodges”* (Годжес) став генералом *“Ходжес”*. Ще нам вткнули переклад із *“князь”* на *“prince”*, я хотів би побачити, що сказали б араби, коли б їм переклали із султан чи хан на *“prince”*. Ми маємо поставити на цьому крапку, щоб в перекладі на англійську мову «князь» завжди був *“kniaz”* і ніякий там *“prince”*! Ще б вивести нам з лексики користування словом, *“да”*, це був би великий прогрес. Ще до змін, які були зроблені в українській мові, після Другої Світової Війни, до іноземних назв які мають ключові букви *“t”* і *“th”*, їм приписали звук *“ф”*. Тож спостерігаємо такі зміни: в назві *“Athens”*, замість Атени, бачимо «Афіни»; *“cathedral”*, замість катедро бачимо «кафедра»; *“ether”* (етер) став «ефір».

Дніпро

Грецьке місто Маратон стало «Марафон» і все що є пов'язане з ним. Колись, як греки побили сирійську армію, грецький вояк пробіг 22-км. до міста Маратон, щоб дати вістку про перемогу і заспокоїти там мешканців.

Тепер маємо Маратонський біг на Олімпіяді. В додаток ще, стара назва Дніпра, «Бористен», вже дуже похилилася на «Борисфен». Чому? А ще треба згадати, що ті хто залишили Україну в час Другої Світової Війни, тоді Україна була в Європі, а тепер опинилася в Європі.

Для подальшого розгляду варто подивитися ще й на те, що стосується церковних і культурних ділянок. Хрест із навскіс перетинкою, старі церкви в Україні не мають таких перетинок. Також інші православні церкви, окрім російської, не мають. Далі, в усіх православних церквах, окрім тих які були під правлінням російської церкви, в час вінчання молодим надягають на голови коронки.

А в нас дружба навіть не може торкатися голою рукою коронок, і мусить нести їх над головами молодих тримаючи коронки хусточкою. І перетинка на хресті, і недоторканість коронок, може бути щось такого, що російський цар колись нав'язав. Наші церковні люди мали б взяти це до уваги і в'яснити чому. Ще маємо цікавим вислів, «Старо Слов'янський Язык», або, «Церковно Слов'янський Язык». Чи це є придумана мова, і ким, чи

це є болгарська мова якою писали Кирило і Мефодій (Методій?), коли перекладали Святе Письмо з грецької мови на болгарську. Коли писалася, Пересопницька Євангелія, вона була перекладена десь в 1550 році, в ній написали, «Переклав з Болгарської на Українську мову». Тоді мабуть ще не знали «Церковно Слов'янського Языка».

Ще варто було б українській церкві перейти на сучасний календар. Коли всі держави світу переходили на сучасний Григорянський календар, мабуть під наказом російського царя, вся імперія залишилася при старому, який губить час, скоро буде вже 14 днів різниці.

Можна ще знайти багато причин чому Україна має відділитися від відсталих російських «традицій» і ступити великим кроком в перед у власне світле майбутнє. Тепер є найкращий час це зробити, починаючи з виведення «да» з нашої лексики і більше ніколи не використовувати російську мову як посередник в перекладах. Цим, в першу чергу, мали б зайнятися провідні люди науки, письменники та журналісти.

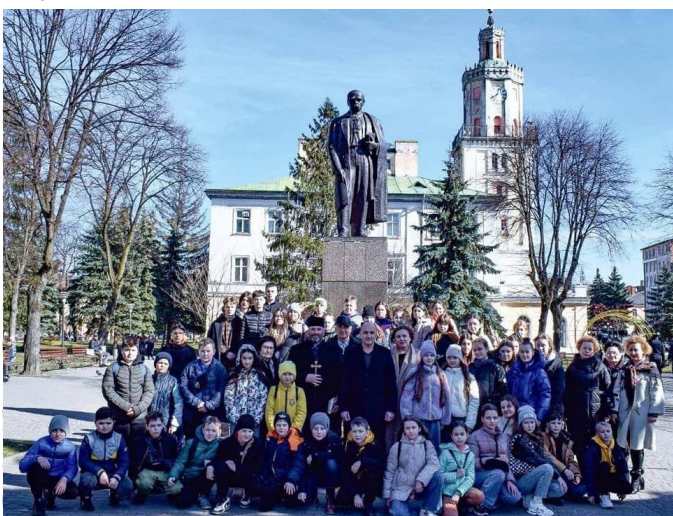
СЛАВА УКРАЇНІ!

Олександр Полець (США)

ПРОСВІТЯНИ ВІДЗНАЧИЛИ 209 РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА

Хоч як тяжко у бурхливий, неспокійний час війни з Московією, все-ж просвітяни України гідно відзначали роковини свого Поета-Пророка Тараса Шевченка. Вони збиралися коло пам'ятника Шевченкові, щоб декламувати поеми Шевченка, співати пісні на його слова, та згадувати сучасних героїв України, які гинуть захищаючи свою державу, свою незалежність, свій народ. Світлана Масловська, заступник голови Буковинської обласної Просвіти, повідомляє, що на святкуванні Дня народження Тараса Шевченка в Чернівцях, «Просвіта» демонструвала відправлення автомобіля для захисників України. Авто було придбане за кошти від Товариства Української Мови-США.

Олександра Сумарук, голова «Просвіти» Самбора переслала світлини з виступу коло пам'ятника Шевченкові. Від 11-ого березня вони розпочали Шевченківський

Просвітянський Марафон Самбірщини, який триватиме до 22-ого травня, ц.р., коли буде відзначено День Перепоховання Тараса Шевченка. До участі запрошуються публікації поетичних та прозових творів, присвячених Пророкові України; відео з виконанням творів Кобзаря; фотографії з власних картин, тканин на Шевченківську тематику. Всі учасники будуть нагороджені.

Голова обласної Хмельницької «Просвіти» Віталій Міхалевський переслав світлини з багатьох заходів, присвячених Тарасу Шевченку, які були організовані «Просвітою»:

1—«Шевченківські читання»: конкурс читців-декламаторів творів Шевченка різного віку.

2—Виставка картин: «Живий Шевченко», в якій взяли участь просвітяни, письменники, літератори, журналісти і творча молодь.

3—«Подільська Шевченкіяна у Мистецтві»: круглий стіл у Хмельницькій обласній бібліотеці.

4—«Шевченко-Европеєць»: літературний урок у Хмельницькій обласній бібліотеці для дітей,

5—«Шевченко—це Сама Україна»: літературна година у Хмельницькій Гуманітарно-Педагогічній Академії, де присутні вшанували пам'ять військових та мирних жителів, які загинули у наслідок збройної агресії Московії проти України.

6—«Не вмирає душа наша, не вмирає воля»: літературний фест, у якому взяли участь хмельницькі письменники-просвітяни: Віталій Міхалевський, Ніна Шмурикова, Василь Горбатюк та Лідія Ярошно. Вони підкресливали, що Шевченко є символом боротьби українців за свободу та незалежність протягом багатьох років і зараз гуртує всіх і допомагає у боротьбі з російським ворогом.

**Віра Боднарук, голова
Товариство Української Мови-США**

Культурний ФРОНТ

Незважаючи на війну і безліч проблем, які породжені цією бідною, до честі керівництва Дніпропетровської облради тут знайшли час і можливість для заохочення членів Дніпропетровська обласна організація НСПУ та літературного активу області. Модератором імпрези виступила начальник відділу з питань гуманітарної та соціально-культурної сфери виконавчого апарату Дніпропетровської обласної ради Лілія Гуренко. А усю підготовчу роботу провели працелюбна та інтерактивна Вікторія Клімович.

Спілкування відповідальних працівників представницької влади і літераторів було не довгим, але взаємозацікавленим. Знайшлося місце і для музичного номеру у виконанні Ольги Журавель, свої поезії майстерно прочитала Олена Федіна. Як завжди був на висоті досвідчений і зважений Євген Безус.

Чимало літераторів отримали почесні відзнаки голови Дніпропетровської обласної ради. Гарно зазначити що це були як і досвідчені письменники так і представники молодого покоління.

За ініціативою пані Лілії Гиренко буде розроблено план спільних заходів ДОО НСПУ та Дніпропетровської облради. Вони особливо важливі у пору героїчного спротиву українського народу московським загарбникам.

Мирослава Борхес

---КОЛОНКА РЕДАКТОРА---

25 березня у вірмен нашого регіону значна подія: прибули мощі Григорія Просвітителя -першого Каталікоса Вірменської Апостольської Церкви. З цієї нагоди у центральному храмі ВАЦ на проспекті Сергія Нігояна у Дніпрі відбулася служба Божа. Дійство доволі цікаве, попри те що окрім словосполучення Ісус Христос, з того що промовляли служителі культу звичайно второпати не зміг. Примітив багато спільного з українською службою: церковний піснеспів, релігійні церемоніали, щедрість диму ладану і таке інше.

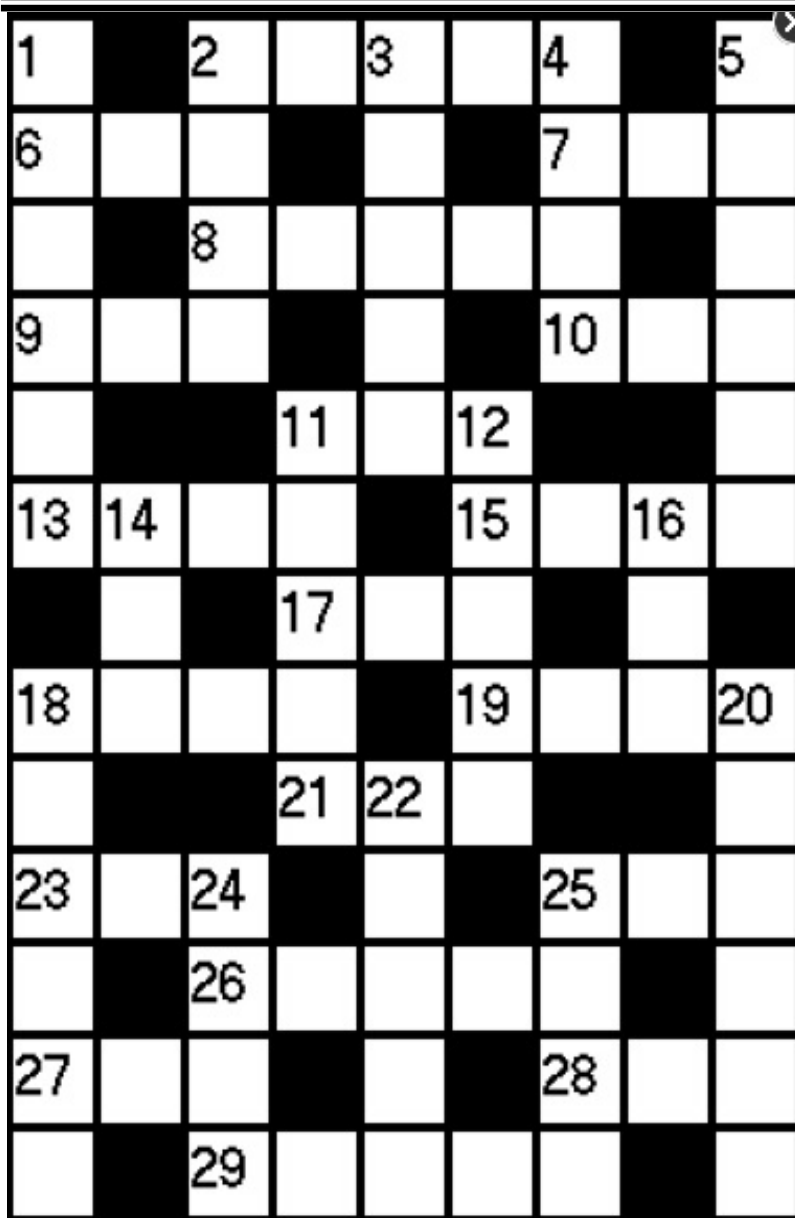

Попри не солов'їну ,як для нашого вуха вірменську мову, служба божа була на загал мелодійною. А ще відчувалась побожність присутніх. І нехай все що стосується Церкви та релігії, для мене й по сьогодні залишається дискусійним, вірменська відданість Богові викликає повагу. Вбачаю в цьому найперше відданість національним традиціям. Напевно, саме релігія не дала розчинитися у великому світі цьому народу зі складною історичною долею. Гостей на службі виглядало було обмаль. Окрім мене з не вірменською зовнішністю помітив лише двох священників (напевно, римо-католиків) та не численних медійників.

Решта характерні чорняві профілі, з очима-вугликами та помітно виразними носами: чоловічі, жіночі, дитячі... Зворушили два вірменина у формі ЗСУ. Не став їх турбувати у такий день..

**Фідель Сухоніс,
шеф-редактор журналу "Бористен"**

Кросвод від "Бористену"

За вертикаллю:

1. Найдовша ріка України.
2. Соціаліст-революціонер.
3. Представник корінного населення Алеутських островів.
4. Ввічливе звертання до тестя, свекра.
5. Той, хто володіє мистецтвом виголошування промов.
11. Про людей, що вирізняються з-поміж інших своїм суспільним становищем, розумом, здібностями і т. ін.
12. Попереднє оголошення про наступний спектакль, фільм, лекцію та ін.
14. Візницький однокінний екіпаж в Англії.
16. Тонкі дошки.
18. Те саме, що перешкода.
20. Те саме, що торкрет.
22. Перший із трьох періодів мезозойської ери геологічної історії Землі.
24. Плаксива людина (розм.).
25. Шлейф (заст.).

За горизонталлю:

2. Один із видів синтетичного волокна.
6. Орган нюху у вигляді виступу над ротом із дихальними шляхами на обличчі людини, морді тварини.
7. Одиниця виміру земельної площі в Англії і Північній Америці.
8. Американський кінокритик і сценарист. Лауреат Пуліцерівської премії 1975 року.
9. В Англії та (до революції 1848 р.) у Франції – звання представника вищого прошарку дворянства.
10. Одиничний вектор.
11. Сьома літера грецької абетки.
13. Навколишня місцевість (розм.).
15. Те саме, що натрій.
17. Ярмо.
18. Продаж готової продукції або сировини.
19. Обледеніла кірка на поверхні снігу.
21. Автоматична телефонна станція.
23. Згущена варінням смола.
25. ...-сяк.
26. Спортсмен віком 18-22 (в тенісі 18-20) роки, який бере участь в змаганнях у своїй віковій групі.
27. Суміш газоподібних продуктів, які виділяються в повітря при згорянні чого-небудь.
28. В перекладі з латинської означає «я» або «самість», які розуміються як центральне ядро, навколо якого відбуваються усі психічні дії.
29. Те саме, що неврит.

«Дивосил»

Гідність, здобутки, міць і туга українця Олексія Коновала

Серед тих кому щомісячник «Бористен» має завдячувати своїм тривалим існуванням чи не найпершою особою є Олексій Коновал з США. Ось вже не одне десятиріччя він сумліно і «тихою сапою» є репрезентантом нашого видання на Заході. Людина змістовної й непростой долі Олексій Коновал наділений багатьма талантами і твердою настановою у житті. Його своєрідне почуття гумору не раз викликало у мене і здивування, і немов би підказувало свіжій погляд на давно знайомі речі.

Такі як Олексій Коновал допомагають іншим подивитися на себе збоку не упереджено, з посмішкою і доброю пригорцею сміху. Одне слово, не буденний чоловік не бути «прісним коржем» спонукає інших. У січні цього року Олексію Григоровичу виповнилося дев'яносто років. Дата яка не потребує якихось додаткових коментарів. Але дозволю собі згадати такий сюжет. Декілька

років тому, під час нашої телефонної розмови, Олексій Григорович розказав мені що йому американська дорожня поліція продовжила водійські права. Коли не помиляюся, то до його сторічного ювілею. Ми, звісна річ, тоді сповна пожартували з того приводу. А ось нині хочеться, з огляду на дев'яносторічний ювілей нашого доброго приятеля, цілком щиро і з надією побажати йому одного: Дорогий Олексію Григоровичу, не розчаруйте американських дорожніх поліціантів. Скористайте «драйвінг лайсенс» до останнього дня! А там видно буде...

І ще з почуттям глибокої вдячності та поваги вміщуємо у цьому числі нашого журналу в скороченому вигляді допис Олександра Панченко про життєвий шлях нашого поважного ювіляра.

Фідель Сухоніс, шеф-редактор щомісячника «Бористен»

Різні джерела подають, що Олексій Григорович Коновал є за фахом інженер-механік. Народився 27 січня 1933 року у селі Петрівці (тепер - Миргородський район Полтавської області). У 1943 році разом із батьками емігрував на Захід, під час перебування у таборах для переміщених осіб (Ді Пі) навчався у гімназії. Восени 1950 року з родиною переїхав до США, навчався на авіаційно-інженерному факультеті Іллінойського інституту (стейт Ілліной, Чикаго), закінчив механічний

факультет Іллінойського інституту технології (1960). У 1974-1985 роках викладав українську мову, літературу, суспільствознавство, історію в школі українознавства при православної парафії Св. Володимира, був директором школи українознавства (1980-1985). Член УРДП (від 1967), генеральний секретар УРДП (1975-1990), Голова секретаріату УРДП (1990-1995), Голова УРДП (1995-2000). Член дирекції та скарбник Фундації імені Івана Багряного. Голова філії Українсько-Американської Координаційної Ради в Чикаго (1985-1990). Редагував (від 2000 року) щомісячну сторінку «Вісті Фундації ім. Івана Багряного» в часописі «Свобода».

Пан Олексій Коновал став автором літературознавчих розвідок про письменників діаспори, упорядник архіву Івана Багряного. Якраз О.Коновал зібрав і систематизував рукописний архів Івана Багряного, уклав Збірку його статей, памфлетів, есеїв під назвою «Публіцистика» (1996), як також – збірку вокальних творів іншого нашого славетного земляка-полтавця маестро Григорія Китастого «Вставай, народе!» (1996) та «Збірник УРДП–УДРП: матеріали і документи» (1997), з якої я, серед інших, користав при написанні своєї книжки «Полтавська діаспора. Велика енциклопедія...» (2021).

Олексій Коновал також входив до складу редколегій журналів «Молода Україна» (1960–73) і «Нові дні» (1974–93). - До речі, свою нову книгу про полтавців на чужині я, мешканець полтавської Лохвиці, присвятив правдивим українським патріотам полтавського роду св.пам. Іванові Павловичу Багрянному, св.пам. Федору Павловичу Габелкові, як також - Олексієві Григоровичу Коновалу та всім членам Української Революційно-Демократичної Партії (УРДП-УДРП), Демократичного Об'єднання Бувших Репресованих Українців Советами (ДОБРУС), Союзу Українців – жертв російсько-комуністичного терору (СУЖЕРО), Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ), Легіону імені Симона Петлюри, Товариства Сприяння УНРаді, Товариства Одумівських Приятелів (ТОП) та Фундації імені Івана Багряного.

Між іншим, й сам Олексій Коновал є автором книги «В ім'я України», яка з'явилась друком у видавництві «Літературна Україна» десять років тому. До цього видання увійшли його статті не лише як відомого громадського діяча, але як дослідника літературних й мистецьких процесів, публіциста та одного із керівників Фундації імені Івана Багряного, що їх упродовж кількох років друкувала газета «Літературна Україна». Статті автора «...становлять лише частку великого за обсягом і вагомого доробку цієї непересічної особистості, діяльність якої охоплює і громадську роботу, зокрема, авторські публіцистичні виступи, статті, розвідки, дослідження, і видавничу справу, зосібна упорядкування численних видань, і працю з пошуку та збереження цінних архівних матеріалів. ...Добірка матеріалів цілком відображає широту інтересів Олексія Коновала: політичне життя української еміграції, наріжні проблеми української культури, історії України у ХХ столітті, а також постать і творчість видатного політичного діяча й письменника Івана Багряного. Утім, в такій тематичній різноманітності зібраних у книжці статей звучить спільний мотив — громадянська небайдужість палкого патріота України, що, попри тяжку долю на чужині, не згасла, а стала головним сенсом його життя...».

Мені пригадалось, як нинішній ювіляр Олексій Коновал, писав кільканадцять тому: «...В 1953 році ті, що пережили голод і лишилися живими,

згуртовані в Демократичному Об'єднанні Колишніх Репресованих з-під советів (ДОБРУС) в США та в Союзі Українців-жертв російсько-комуністичного терору (СУЖЕРО) в Канаді, видали англійською мовою два томи під назвою «Біла книга про чорні діла Кремля» - свідчення очевидців голоду 1933 року. Коли в Україні вмирили з голоду мільйони людей, Москва безсоромно заперечувала факт голоду. Більше того, вона заявила, що український народ ще ніколи не був такий щасливий, як саме в 1933 році. Коли трагічні події в Україні дійшли до українців Галичини та Америки, вони почали робити заходи, щоб допомогти голодуючій Україні. В США українці зверталися до уряду США про допомогу Україні... І Захід, в тім числі і уряд США, який того року визнав Радянський Союз, вірив Москві, що ніякого голоду в Україні немає. Захід різними політичними акціями, офіційно й не офіційно, прикривав варварські злочини Москви супроти України, українського народу...». - Під сучасну ж пору ситуація щодо підтримки України та визнання путінської Московщини державою-агресором, з боку США та країн вільного Заходу суттєво змінилась, - підтвердженням того є, серед іншого, нещодавній успішний, як на мене, візит Президента Воюючої України Володимир Зеленського до США, який відбувся після понад трьохсот днів повномасштабного агресивного новітнього, але також як і в 1932-33 роках, геноцидного нищення нашого народу за національною ознакою, яке вже набирає ознак Третьої світової війни. - Ото ж, - ми, українці, й українки, на своїй багатостраждальній землі, на сьогодні поки що без належної зброї, без достатнього світла, тепла й води, але усі ми - сподіваємося, що незабаром американські «хаймерси», «петріоти», «абрамси», а згодом і німецькі «леопарди», стануть на допомогу у справедливій війні справжнім Воїнам Світла - патріотам й патріоткам українського роду, безстрашним захисникам й захисницям своєї землі та й усього вільного світу від підступно-кривавих пазурів Московії... - Я впевнений, - ми всі разом за підтримки вільного світу переможемо ненависних московитів - цих варварів, катів, гвалтівників, мародерів й душоубів! Іншим довголітнім, послідовним, й особливим, як на мене, прагненням-метою Олексія Григоровича Коновала стало створення.

в Україні єдиної помісної церкви. Ще задовго до створення-відновлення Православної Церкви України (ПЦУ) у своїй статті «Церква має бути українською», він, зокрема писав: «...Почаївська, Святогірська та Києво-Печерська Лаври мусіли б бути забрані від Московського Патріархату, які є гніздами російського окупанта, й передані Київському Патріархатові, бо ж в них правиться російською мовою, прославляється Росія та її Президент Володимир Путін, який загарбав Крим й вже роки веде війну на сході України.

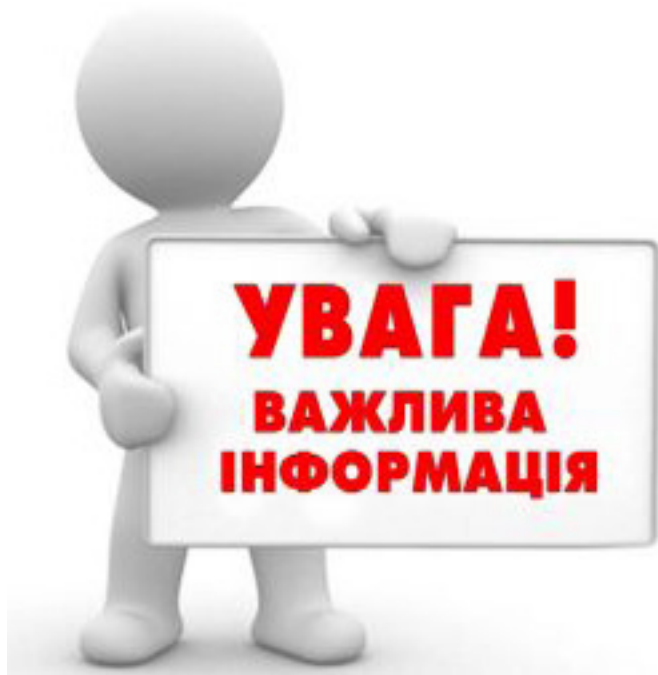
Президент України, уряд та Верховна Рада повинні постановити про повернення українських лавр українському народові, Україні. Церква має служити своєму народові, а не спекулювати й дурити багато ще українських людей, що та Церква Московського Патріархату має щось спільне з Україною та українським народом. З набуттям незалежності України УПЦ проголосила свій Патріархат. Московський патріарх здійняв гвалт, що українські церкви – православна й греко-католицька – неканонічні. Він створив свою Церкву, УПЦ Московського Патріархату, в яких панує російська мова, прославляють царів та історію Росії і який діє на шкоду України. Російські царі, комуністичні керівники, а тепер російські «демократи» використовують релігію у своїх загарбницьких цілях. Для них російська держава, російська нація і православна віра – нероздільні. У нас, українців, що внаслідок злих обставин довший час були недержавною нацією, релігія і українськість ішли окремими, різними дорогами. Наші недруги користувалися нашою релігійністю, щоб і далі поневолювати Україну... Чому менші держави за територією й населенням Румунія, Болгарія, Греція, Сербія, Албанія та інші, також православні, можуть мати свої патріархати, а Україна, що значно перевищує їх територією й населенням, ні? А тому, що Москва й Константинополь хочуть мати її під своєю владою. Українські Православні Церкви в США та Канаді,

бувши понад 50 років «неканонічними», від того не падали в розпач. А коли Україна стала незалежною державою, чомусь захотіли бути «канонічними» й пішли під омофор чужого патріарха, а не свого Київського Патріарха. Через те православні Церкви діаспори, дехто сміючись, називає їх українськими турецько-православними церквами, так як інших українців називаємо греко-католиками. В інших державах їхні Церкви служать своєму народові. Українські Церкви в Україні й діаспорі мали б творити одну незалежну УПЦ Київського Патріархату й мали б служити насамперед своєму народові, українській державі!» - Після створення-відновлення Православної Церкви України (ПЦУ), визнання її автокефалії Вселенським Патріархатом у Константинополі, а особливо - після викриття українськими спецслужбами ганебної співпраці московських попів з... московсько-путінськими варварами та гвалтівниками у ході розв'язаної ними 24 лютого 2022 року повномасштабної війни супроти нашого народу, - можна зробити висновок, що кількасотлітня ганебна «ера» московсько-імперської «держави-церкви» на українських теренах нарешті й, переконаний, - назавжди скінчилась! Незабутній Дмитро Павличко наголошував, що «...справжня духовна сила кожної влади ґрунтується на службі національній ідеї народу, головного творця й суверена держави, який своє незалежне, державне існування відчуває як запоруку свого вільного життя і свого безсмертя. Нація як кожен живий організм зобов'язана боротися за свою невмирущість. Тому вона творить і ненастанно розвиває свою культуру як непроминальне, надчасове явище, здатне бути духовною силою національної влади і держави. Народ формує владу для держави і вимагає від влади дотримуватись писаного й неписаного природного закону, покликаного берегти й розвивати мову, культуру, пам'ять нації...». - Ці слова Дмитра Павличка про незнищенність української нації, служіння національній ідеї, прагнення українців до вільного життя можна віднести, переглянувши основні етапи життя, жертвну працю для нашого народу й здобутки Ювіляра, з роду-племені українця, полтавця з походження Олексія Григоровича Коновала, який своє життя й діяльність присвятив служінню українській національній ідеї, ніколи не забуваючи при цьому про тяжкі репресії, голодомори, переслідування та криваві війни, що випали на долю нашого народу

*Олександр Панченко, - доктор права, приват-доцент Українського Вільного Університету (Мюнхен), адвокат з міста Лохвиці Полтавської області, лауреат Премії Фундації імені Івана Багряного (2014)**

«З редакторської пошти»

Шановний п. Фіделю, прочитала жахливий допис пана Євгена Шульги «Не дурить самі себе», це немов замовлений допис на прохання ката путіна, я його так називаю, а росію - тільки мокселем.

Треба за словами дописувача всіх лякати кожного дня, не розуміти стратегії і можливості нашої батьківщини, не розуміти, що з такою малою кількістю зброї та 5 наступами на всій границі довжиною понад 1400 км, наші війська ЗСУ та з кількома ППО збивають масу ірнаських дронів і шахідів. Є певний план генерала Залужного і він діє. Не треба дивитися що моксель має багато населення, це люди з Азії, які не вишколені, гинуть як мухи, кожної доби до 1000 осіб, це ж чийсь сини, батьки, чоловіки. Скільки треба було президенту Зеленському говорити з президентами західної Європи, їздити до США, створити приятельські відносини з президентом США Дж. Байденом, секретарем США Е. Блінкеном, в Англії з початку війни з прем'є міністром Борисом Джонсоном, а тепер з Ріші Сунак, а скільки праці зроблено, щоб канцлер Німеччина О. Шольц змінила

свою думку, а французький президент Е. Макрон, якому довго зайняло зрозуміти злочини ката путіна, а саме погвалтованих жінок, дітей - немовлят, хлопчиків і дорослих чоловіків нелюдами на наказ ката путіна. Зі всіма представниками Європи особисто говорив през. Зеленський та випрошував зброї, допомоги. Ті, що виїхали за границі Карпат, то Полісся, Галичина й Волинь могли багатьох прихистити. Багато приїхало до Канади, вірте, що половина, як не більше не мусили їхати, але були безплатні білети, чому ні - бо в Канаді та мабуть і в США ростуть гроші на дереві так як листя. Треба подивляти всі мудрі промови, які були виголошені през. Зеленським, щоб вплинути дістати ту допомогу. А лякати населення, що не могли відбити найнятих Вагнерівців, але й їх уже більшість перемогли. Кожне життя в Україні має для когось велике значення й дуже дороге, так само і в кацапії - мокселю. Про тих, що крадуть державні гроші, таких кацапи-мокселі виховували в Україні багато століть, їх тепер судять, не всіх ще арештують, бо це треба чверть людей при уряді обласному, районному, по селах та навіть по всіх наукових інституціях, університетах, училищах та у шкільництві перевіряти, не пропустити високі вимоги лікарів від хворих людей. Скільки треба мати судів, прокурорів та в'язниць. Там їх треба годувати, огрівати та поліції, щоб їх пильнувати. Його допис не потрібно було друкувати, бо він нарікає, що його місто Стара Самара, а тепер Новомосковськ, а що він зробив, щоб містові повернути правдиву назву, на кого він чекає, що він робить, чим помагає при війні, а писати такі дописи це бунтувати залишків мокселів, і впливати негативно на мало освічених людей, які не читають інтернету та їм всьо равно, щоб була ковбаса і горілка. А ті, що повтікали від війська, то США своїх, що втекли від В'єтнамської війни, забрала їм громадянство, і не могли приїхати до США на протязі багато років.

*З привітом, Любов Василів-Базюк
(Торонто, Канада)*

МІСІЯ АМЕРИКАНЦІВ ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

Одним з наслідків повномасштабної агресії Росії проти України є можливо, непередбачений зрив всередині імперії, що може виявитися ключовим у процесі загибелі найбільшої імперії світу. Тут мова не про зрушення пересічного населення велика частина якого сьогодні просто тікає з Російської Федерації, щоби уникнути наслідків а то конскрипції а може і ще чогось. У кожного хіба свої особисті причини еміграції чи втечі.

По-перше, український опір був настільки сильним, що сьогодні Росія контролює мало що більшою територією України, що вона зробила ще у 2014 році напередодні повного масштабу вторгнення 24 лютого 2022 р. І це після 200 тисяч жертв москалів та майже цілокого виснаження конвенційної зброї. Фактично Україна сьогодні проводить контрнаступальні заходи, що стосуються території захоплені Росією під час її початкової агресії. Вже не говориться про стратегічні напади на військові заклади у самій території РФ.

По-друге, російські військові втрати є надзвичайно великими як згадано. Світові стало очевидним не тільки те, що Україна володіє військовим потенціалом за підтримки своїх союзників, що не поступається жодній країні в Європі члену НАТО. Окрім морального фактору російська військова міць виявилася дуже застарілою і перебільшеною.

Третім явищем стала ситуація всередині Російської Федерації, звичайно, більш доречно позначена

Російською імперією. РФ не є монолітом щодо національної композиції, точно ні однорідною і є продуктом репресій і гноблення неросійських народів, що живуть на свої землі і деякі століттями мали навіть власні держави. Дійсно, території

РФ є результатом завоювання і фактично належить багатьом народам.

«Для реалізації права на самовизначення нашими народами і територій Російської Федерації, ми створили Лігу Вільних Народів - горизонтальну мережу, структуру, яка об'єднує організації, рухи та окремих активістів, які поділяють наші цілі та погляди.

Ми ставимо перед собою такі завдання: консолідація антиімперських сил; навчання персоналу для державного будівництва; пошук союзників у міжнародній арені; набуття підданими Росії реального суверенітету поза Російською Федерацією; реалізацію права на самостійну рішучість».

Це заява про місію Ліги вільних націй. Які країни входять до Ліги вільних націй? Башкири,

буряти, ерзяни, інгермангани, калмики і татари. До Ліги також входять активісти інгушів і якут національних рухів, а також менших народів з Півночі як спостерігачі.

Схожа мережа під назвою «Американці проти російського імперіалізму», сформувався у США минулого листопада. Тобто 2022 року. Це американці, що належать до наступних етнічних груп: баскири, буряти, білоруси, вірмени, козаки, ерзи, калмики, казахи, якути, татари і українці, що проживають від Нью Йорку до Гавай. Місія цієї групи дуже схожа:

Ми американці, представники багаторадальних націй під російським гнітом. Деяким вдалося сформувати власні незалежні держави після розпаду Радянського Союзу, але й надалі зазнають невинного тиску з боку т. зв Російська Федерація, яка по суті є безжальною Російською імперією. Інші продовжують томитися в самій імперії. Наша мета у створенню цієї структури — ознайомити наших співвітчизників Америки з важким становищем нації наших предків і шукати спільної співпраці та допомоги у покращенні поточні умови, спрямовані в кінцевому підсумку на встановлення незалежні та демократичні держави, вільно орієнтуючи власний курс історії і культури. Ми щиро прагнемо, щоб наші співвітчизники-американці прихильно поставились до нашої справи та допомогли нам у досягненні нашої мети.

Аскольд Лозинський (США)
24 березня 2023

ПАМ'ЯТНИКУ ОЛЕСЮ ГОНЧАРУ У ДНІПРІ БУТИ

З такою ініціативою виступила Дніпропетровська обласна організація НСПУ. Свою пропозицію літератори області пов'язують зі святкуванням 105 річниці з дня народження автора «Собору».

- Ми свідомі, що монумент Олесю Терентійовичу до цієї дати у обласній столиці, звичайно, не з'явиться, - сказав у розмові з нашим кореспондентом голова правління ДОО НСПУ Фідель Сухоніс. - Часу до зазначених святкувань залишилося зовсім мало. А такі проекти, та ще за умов війни, потребують і багато зусиль, і головне - коштів для матеріального втілення ідеї.

На світлині: Голова ДОО НСПУ Фідель Сухоніс на засіданні організаційного комітету ДНУ імені О. Гончара у справі відзначення 105 -х роковин з дня народження славетного літератора висловлює пропозиції письменників Дніпропетровщини щодо пам'ятника Олесю Терентійовичу.

Зазначимо, що січеславські літератори вже знайшли однодумців для реалізації своєї пропозиції. Ними став професорсько-викладацький склад та адміністрація Дніпропетровського Національного Університету імені Олеся Гончара. Зразу два члени ДОО НСПУ Фідель Сухоніс та Микола Чабан увійшли до складу організаційного комітету вишу у справі організації та проведенні урочистих заходів з нагоди 105 -ї річниці з дня народження О. Гончара. Серед наміченого є і низка пропозицій щодо формування громадської думки і позиції місцевих органів влади щодо встановлення пам'ятнику славетному літераторові.

На одному із засідань члени згаданого комітету були одноставні у підтримці пропозиції письменників Дніпропетровщини про встановлення пам'ятнику О. Гончару побіля входу до парку імені Юрія Гагаріна в обласній столиці та одночасного надання цьому ландшафтному об'єкту імені автора «Собору». Згадана місцина органічно поєднана з комплексом споруд ДНУ імені Олеся Гончара, перебуває на видноколі в одному з центральних районів міста.

Влас. Інформ.

НАША ЦЕРКВА

Видання благословив Архієпископ і Митрополит Києва - Матері міст Руських,
Галицький, Патріарх всієї Руси-України, Свято-Успенських Києво-Печерської та
Почайвської Лавр Священноархімандрит ФІЛАРЕТ

Релігійний додаток часопису "БОРИСТЕН" №19 (2023)

*Наше покликання, як сотворених
Богом людей та як християн –
наповнюватися благодаттю
Божою, – Митрополит Епіфаній*

Дорогі брати і сестри! Слава Ісусу Христу!

Сьогодні, в другу неділю Великого посту, ми маємо подвійну урочистість. Загалом Православна Церква сьогодні вшановує пам'ять святителя Григорія Палами, архієпископа Фессалонікійського, а наша Церква також урочисто прославляє соборну пам'ять усіх преподобних отців Києво-Печерських.

Чому ми згадуємо святителя Григорія саме у час Великого посту? Заради того вчення, яке він своєю працею пояснив, а Православна Церква на великих Константинопольських Соборах XIV століття утвердила, як свідчення істини.

Архієпископ Григорій на основі Божественного Одкровення, Євангелія і Священного Передання, на основі вчення святих отців та на практичному досвіді подвижників благочестя, в першу чергу отців з монастирів святої гори Афон, пояснив, що благодать, яка діє на людину і в ній самій, є не сотвореною, є божественною. Благодать - це божественна дія, вона невіддільна від Бога, хоча і розрізняється нами від божественної природи і від Трьох Осіб Божих.

Коли ми говоримо про божественне буття, то маємо бути свідомими того, що всяке наше слово, навіть слова святих отців і самого Писання, не можуть вичерпно описати його. Чому? Тому, що всяке слово і всяке поняття має в собі обмеження. Воно передає певний досвід та певну інформацію, але не може вичерпати всієї її повноти.

Зрозуміти це можна на такому прикладі: чи відрізняється опис краси природного явища від власного досвіду його

споглядання? Кожен скаже: так, відрізняється. Бо жоден опис не може замінити власний досвід споглядання сходу сонця або його заходу, споглядання величі гір або морського простору. То коли ми про речі земні знаємо, що їх не можна вичерпати лише словами або описом, то тим більше це стосується реалій буття Божого.

Про це нам свідчить і апостол Павло, коли говорить про свій власний досвід пізнання речей духовних, хоча і вживає для цього форму третьої особи, ніби каже не про себе, а про іншого: «Знаю про такого чоловіка (не знаю - в тілі чи без тіла, Бог відає), що він був узятий в рай і чув невимовні слова, яких людині не можна переказати» (2 Кор. 12:3-4). Отже, існують такі слова й поняття, такий досвід, які неможливо цілком вмістити в нашу мову, бо вони перевершують її.

В контексті наших міркувань слід підкреслити, що божественна природа є непізнаваною. Апостол Павло каже, що Бог «блаженний і єдиний сильний Цар царюючих і Господь пануючих, єдиний, Який має безсмертя і живе у неприступному світлі, Якого ніхто з людей не бачив і бачити не може. Йому честь і держава вічна!» (1 Тим. 6:15-16). Непізнаваність природи Божої походить не від того, що Всевишній щось приховує, але від того, що наші пізнавальні здібності, як творіння, не можуть дати нам повноти пізнання природи нашого Творця.

Однак це не означає, що Бога зовсім неможливо пізнати. Навпаки - Господь благоволить відкривати Себе людям, щоби вони шукали Його, пізнавали Його і в любові єдналися з Ним. Пізнання це та єднання можливі через пізнання дії Божої, або грецькою мовою - енергії, сповнення цієї дією, єднання з нею.

Дія Бога хоча і може бути розрізнена від Божественних Осіб і від Божої сутності, однак залишається невіддільною. Тому, пізнаючи Бога в Його дії ми пізнаємо не якийсь штучний образ чи щось сотворене, але пізнаємо Самого Бога Несотвореного. В цьому, якщо говорити коротко, і полягає важливість вчення, якого від початку трималася Церква, але яке досконало було розкрито і роз'яснене в працях святителя Григорія Палами.

І ми згадуємо його саме у час Великого посту для того, щоби також нагадати собі про ці істини. Нагадати, що наше покликання і призначення, як сотворених Богом людей та як християн, що пізнали істину Божого Одкровення – наповнюватися благодаттю Божою. Коли ми спілкуємося з Богом у молитві та в служінні, коли ми беремо участь у Таїнствах, коли ми виконуємо волю Божу, живучи за заповідями нашого Творця – ми тим самим стягаємо благодать, тобто наповнюємо божественною енергією, божественною дією наше буття подібно до того, як той, хто збирає багатство, наповнює дорогоцінностями свою скарбницю. Наші скарби – не золото і срібло, але ті скарби духовні, про які Писання каже, що вони збираються на небі, де немає ані тління, ані загрози викрадення.

Нині новітні євагрії ширять думку, що нібито рішення держави української щодо монастиря Московського патріархату є гонінням на Церкву чи вигнанням ченців з обителі. Це є чергова неправда, якої так багато вже звучало за останні часи. Православний монастир Печерський, Велика Лавра преподобних отців наших Антонія і Феодосія, залишається в цих стінах і буде жити далі. Лише дух озлоблення, дух служіння «руському міру», дух гордовитого Євагрія має відійти звідси. Щоби оновилася обитель Печерська і знову була не приводом для пересудів людських через негідну та спокусливу поведінку тимчасових її очільників, але щоби прославлялася через подвиги світильників віри та побожності, які нехай примножуються і в наш час, як було у часи давні.

За молитвами преподобних отців наших Печерських нехай Господь влаштує у їхній обителі все на благо, Церкві Українській нехай подасть єдність та утвердження, а Україні нашій – скору перемогу і справедливий мир.

АМІНЬ.

“НОВИНИ”

Митрополит Епіфаній зустрівся з командувачем Об'єднаних Сил ЗСУ

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 16 березня 2023 року зустрівся у своїй резиденції – Митрополичому домі з командувачем Об'єднаних Сил ЗСУ генерал-лейтенантом Сергієм Наєвим.

У зустрічі також взяли участь начальник Центру морально-психологічного забезпечення Командування Об'єднаних Сил ЗСУ полковник Євген Коваленко, військовий капелан Командування Об'єднаних Сил ЗСУ священник Борис Кутувий та секретар Синодального управління військового духовенства протоієрей Олексій Гончаренко.

Під час спілкування йшлося про відбиття триваючого повномасштабного російського нападу та непересічну роль капеланів у війську. Також Предстоятель автокефальної Православної Церкви України подякував захисникам Батьківщини за їхнє жертвне служіння, побажав наснаги й стійкості духу та закликав на них Боже благословення.

Окрім того, Його Блаженство вручив священнику Борису Кутувому мандат на право здійснення військової капеланської діяльності.

Митрополит Епіфаній відзначений найвищою нагородою Олександрійського Патріархату

5 березня 2023 р. після Божественної літургії, яку в патріаршому храмі Благовіщенням. Олександрія спільно очолили Папа і Патріарх Олександрійський і всієї Африки Феодор II та Митрополит Київський і всієї України Епіфаній, у Патріаршій резиденції відбулося офіційне прийняття.

Під час нього Предстоятель Олександрійської Церкви ще раз привітав Блаженнішого владика Епіфанія та делегацію Православної Церкви України з візитом. Відзначаючи особисті заслуги Предстоятеля Православної Церкви України Папа і Патріарх Феодор вручив йому Великий Хрест Ордена святого апостола і євангелиста Марка – найвищу нагороду Патріархату.

Також нагородами були відзначені ієрархи ПЦУ. Митрополиті Вінницький і Барський Симеон та митрополит Білоцерківський Євстратій були нагороджені Золотим Хрестом давнього патріаршого Ордена преподобного Сави Освяченого. Членам делегації Патріарх вручив пам'ятні подарунки.

Від імені Олександрійського Патріархату з нагоди візиту української делегації та свята Торжества Православ'я було дано офіційний обід.

Предстоятель благословив перший випуск професійних військових капеланів та їхній прапор

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 1 квітня 2023 року в соборі Святої Софії в Києві взяв участь у заходах з нагоди першого випуску професійних військових капеланів, які завершили курси підвищення кваліфікації з питань військового капеланства Збройних сил України.

Його Блаженство супроводжували голова Синодального управління військового духовенства митрополит Черкаський і Чигиринський Іоан та ректор Київської православної богословської академії протоієрей Олександр Трофимлюк. На події також були присутні представники інших конфесій, міністр Кабінету Міністрів Олег Немчінов, заступниця міністра оборони Ганна Маляр, начальник Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка бригадний генерал Анатолій Шевченко, начальник Служби військового капеланства ЗСУ полковник Олексій Терещук, представники Державної служби України з етнополітики та свободи совісті, Національного заповідника «Софія Київська», а також українські воїни, капелани й гості.

Предстоятель автокефальної Української Православної Церкви виголосив молитву, благословив стяг Служби військового капеланства та звернувся до присутніх зі словом.

Блаженніший владика, зокрема, зазначив, що капелани є духовним щитом українського війська, які спрямовують воїнів до нашої спільної перемоги. Також Митрополит Епіфаній подякував усім, хто долучився до того, щоб ця подія відбулася й побажав капеланам сили і терпіння для подальшого достойного звершення свого відповідального служіння.

Далі відбулася актовна частина, під час якої першим професійним військовим капеланам, які пройшли спеціальну програму підготовки, було вручено сертифікати про завершення курсів. Військові капелани також отримали відповідну відзнаку – дужку до нарукавного знаку: «Бути поруч!».

*Пресслужба Київської Митрополії
Української Православної Церкви (ПЦУ)*

Фундація імені Івана Багряного

За Українську Україну!

З метою популяризації ідей, творчості та життєвої державницької настанови визначного українця Фундація Івана Багряного (США) та Всеукраїнський щомісячник «Бористен» заснували Відзнаку імені Івана Багряного. Щороку лауреатами стають люди, чії досягнення стали помітними й особливими в різних сферах діяльності: письменники, громадські діячі чи просто жителі міста, які роблять свій особистий внесок у розбудову українського суспільства.

Фундація імені Івана Багряного — неприбуткова добродійна корпорація української діаспори США, утворена з метою впровадження ідей Івана Павловича Багряного через публікацію і поширення його творів, видання книжок, близьких його ідеям